

3. „III. Nyitott kapuk a logopédián”

*Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XXII. Kerületi Tagintézménye
1221 Budapest, Szent István tér 1.*

A CPLOL (az Európai Unió Logopédusainak Állandó Bizottsága) 2004 óta minden év március 6-án ünnepli az európai logopédusok napját. Az alkalom célkitűzései közül a legfontosabb, hogy a szakemberek a kommunikációs és nyelvi zavarok témájában minél szélesebb körben tájékoztatást nyújtsanak az érdeklődőknek, az érintetteknek, valamint a hozzátartozóknak. Ezen a napon a logopédiai intézmények, szervezetek, munkacsoportok Európa-szerte különféle programokat, megmozdulásokat szerveznek, hogy felhívják a figyelmet a nyelvi és kommunikációs zavarok tüneteire és következményeire, a diagnosztizálás és a fejlesztés, így a szakma szerepére, fontosságára.

2014-ben a logopédia európai napjának témája:

A TÖBBNYELVŰSÉG – „Abány nyelv, annyi kultúra, de a kommunikáció egy!”

A Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XXII. Kerületi Tagintézménye immár harmadik alkalommal csatlakozott a Magyar Logopédusok Szakmai Szervezete felhívásához és tartotta meg a Magyar Logopédusok Szakmai Szövetsége Egyesület szakmai támogatásával a „III. Nyitott kapuk a logopédián” című rendezvényét.

2012-ben és 2013-ban még a Kozmutza Flóra EGYMI keretein belül szerveztük meg a „Logopédia napját”, első alkalommal 60 fő, a második alkalommal már 150 fő részvételével. Az idei, Klauzál Gábor Budafok-Tétényi Művelődési Központban megrendezett konferenciára 300 fő regisztrált előzetesen; szülők, védőnők, óvodapedagógusok, tanítók, tanárok, orvosok, logopédusok egyaránt.

Az a tény, hogy ilyen nagy létszámban jelentkeztek a rendezvényre, mutatja, szükség van arra, hogy a logopédus szakma és a társtudományok képviselői megosszák tudásukat, ismereteit, tapasztalataikat az érdeklődőkkel. A konferencián a figyelem középpontjába került a többnyelvűség, a komplex logopédiai tevékenység, valamint a kommunikációs zavarok megelőzésének lehetőségei.

Ebben az évben alapítottuk meg az „Ajtony Péter-díjat”, melyet vándordíjként minden év március 6-án az a Szakszolgálatunknál dolgozó logopédus kollégánk kap meg, aki az adott tanévben kiemelkedő teljesítményt nyújtott.

A konferencia helyszínén, idén először, a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat többi Tagintézményéhez hasonlóan, kollégáink beszédszűrést is végeztek az érdeklődők körében.

Szintén újdonság, hogy a „Logopédia napja” alkalmából rendezett „Beszédcsiszoló” program keretein belül az ELTE BGGyK logopédus hallgatóinak közreműködésével a kerületi középiskolás diákok betekintést nyerhettek a beszédtechnika világába. A Beszédcsiszoló foglalkozáson két középiskolában összesen 114 diák vett részt.

A rendezvény megnyitását követően Lórik József (ELTE BGGyK adjunktus) méltatta dr. Ajtony Péter oligofrénpedagógus-logopédus, magyar szakos középiskolai tanár, a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola docensének kiemelkedő munkásságát, majd sor került az „Ajtony Péter-díj” átadására. Ebben a tanévben a díjat Molnárné Bogáth Réka logopédus kollégánk kapta.

A konferencián nagy örömünkre részt vett Ajtony Péter családja is.

Ezt követően Fehérné Kovács Zsuzsanna (MLSZSZ elnök, logopédus-nyelvész, ELTE BGGyK docens) tartotta meg kitűnő előadását „Többnyelvűség – kommunikáció – logopédiai szempontok” címmel. A prezentációban bemutatta a többnyelvűség hatását a nyelvi fejlődésre és a kommunikációra, irányt mutatott a nyelvek közötti különbségekből, illetve a specifikus nyelvi zavarból fakadó tünetek elkülönítésére, valamint ismertette többnyelvűség esetén a logopédusok kompetenciáit.

A szünetet követően Sípos Csenge Ágnes (logopédus, ELTE Bárczi Gusztáv Gyakorló Általános Iskola és Gyógypedagógiai Módszertani Központ) lendületes előadását hallgathattuk meg „Többnyelvűség – gyermekkori nyelvfejlődés” témában. Először a többnyelvűség aktualitásáról, a fogalom meghatározásáról beszélt, majd a logopédia és a többnyelvűség kapcsolatára, a többnyelvű nyelvelsajátítás sajátosságaira, illetve a nyelvi zavar és a többnyelvűség témakörére tért ki. Ismertette a többnyelvű gyermekek differenciál diagnózisa felállításának nehézségeit, továbbá a terápiás lehetőségeket és a prevenció jelentőségét.

A következő, korszerű szemléletű előadást Hevesi Gabriella (logopédus, beszéd-tanár, kineziológus, Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat III. Kerületi Tagintézménye) tartotta. Prezentációjának címe: „Hogyan vezet az ujjszopás és a cumizás nyelési és fogsorzáródási rendellenességekhez? – A nyelvlökéses nyelés felismerése, komplex terápiája”. Előadásában elmondta, a terápiája során fontosnak tartja a gyermekeket „egység”-ként kezelni, ugyanis a nyelési problémáknak és a hozzájuk társuló hangképzési zavaroknak a hátterében sok esetben nemcsak a beszédszervek, hanem egyéb más szervek, testtájak, funkciók hibás működése, diszfunkciója is előfordulhat a probléma okozójaként. Kiemelte, hogy a beszéd és a nyelés folyamata nagyon finom mozgások sorozata, ezért a nyelési és hangképzési terápián kívül kulcsfontosságú helyet kap terápiájában a gerinc állapotának feltérképezése, és az ehhez kapcsolódó elváltozások komplex kezelése, illetve a pszichés funkciók okainak feltárása és kezelése, amennyiben ez indokolt.

Ezt követően „meglepetés-vendégünk”, Pachmann Péter Kazinczy-díjas (1992) szerkesztő, műsorvezető beszélt a közönségnek a kommunikáció és a szép beszéd fontosságáról.

A következő, nagyon informatív előadást Szobonya Zsuzsanna (logopédus, Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XXII. Kerületi Tagintézménye) kollégánk tartotta „A korai nyelvfejlődés elmaradása – felismerés és terápia” címmel. Kiemelte, hogy a gyógypedagógiában, a logopédiában egyre nagyobb hangsúlyt kap a korai felismerés, beavatkozás. Ismertette, hogy a szülőknek, a gyermek környezetében élő felnőtteknek mire kell

figyelni, felfigyelni, mikor kell szakember segítségét igénybe venni. Végül bemutatta a megkésett beszédfejlődésű gyermekek terápiájának néhány elemét.

A szünetet követően „Lila Lufi nagyon tud csodálkozni, avagy Mesezene program az olvasás előkészítésében” címmel Ványi Ágnes (logopédus, tankönyvszerző, módszeralkotó, Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Budakeszi Tagintézménye) és Szűcs Antal Mór (logopédus, módszeralkotó) fergeteges előadását hallhatta a közönség. Az óvodásoknak szóló Mesezene programjuk célja, hogy a gyermekek számára az ebben az életkorban még túl absztraktnak ható beszédhangok percepciójára játék során érzékenyítsék őket. A meséket igyekeztek humorral átszőni. A magánhangzókat érzelmekhez kapcsolják, ezeket az érzelmeket jelenítik meg a lufik. Minden lufinak az érzelmeket egyszerűen, de egyértelműen kifejező arca van (az arcok piktogramszerűek, a későbbi játékok során a gyerekek is könnyen le tudják rajzolni őket). Az arc rendkívül fontos eleme a száj, aminek a formája követi a lufi hangjának ajakartikulációját. Tehát egy lufi legalább háromszoros megerősítése egy hangnak: a meghatározott színe, az arckifejezése és az ajakartikulációja, és természetesen a hozzá kapcsolódó érzelem által.

Ezután dr. Balázs Boglárka (főorvos, címzetes egyetemi docens, Szent János Kórház) tartotta meg „A diszfónia – a hangképzés betegsége, elmélet és gyakorlat” című kiváló előadását. A rekedtség a hang tisztaságának zavara, a hangminőség hallható elváltozása, mely napjainkban egyre gyakrabban jellemzi az emberi beszédhangokat. Létrejöttének számos oka lehet, de a lényeg az, hogy megfelelő kezelés és hangkímélés mellett el kell, hogy múljon. Felismerése és diagnózisa rendkívül fontos, mivel számtalan esetben súlyos, az életet veszélyeztető kórképek első megjelenési formája. A beszédre minden embernek szüksége van, bármilyen környezetben él és dolgozik. A beszéd gondolatunk kifejezésének eszköze. Érthető tehát, hogy a civilizált társadalomban, a szocializáltság magas fokán az interperszonális kapcsolatok beszéd nélkül nem alakulhatnak megfelelően.

A nap utolsó előadása „A hangoktól a betűkig – felkészülés az iskolakezdésre – logopédus szemmel” címet viselte. Ambrus Noémi (logopédus, Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XI. Kerületi Tagintézménye) és Németh Brigitta (logopédus, XXI. ÁMK Óvoda) minden részletre kiterjedő prezentációjukban bemutatták *Csodátólcsér* című könyvük koncepcióját. Ismertették az iskolaérettség feltételeit, illetve a logopédus szerepét az iskolaérettség megállapításában. Számos példát és ötletet adtak a terapiás foglalkozások tervezéséhez, valamint az otthoni játékos „tanuláshoz”. Előadásukat az alábbi idézettel zárták:

„Az olvasástanítás egyik igen fontos mozzanatának tartom az olvasás előkészítését, (...) tebát a beszéd elemeinek felfedeztetését, a hangoztatást, a hanganalízist, majd -szintézist, az időtartam érzékelését, a beszédhangok differenciálását, (...) különösen azoknál a tanulóknál, akiknél valamilyen ok miatt az említett számtalan készség és képesség közül néhány hiányzik vagy nem megfelelő.” (dr. Ajtony Péter)

Az eddigi visszajelzések és az elégedettségi kérdőívek feldolgozását követően elmondhatjuk, hogy ismét sikeres konferenciát zártunk. Nagyon örülünk, hogy Szakszolgálatunk ilyen rangos eseménynek lehetett a házigazdája, most már mondhatjuk, hagyományt teremtve.

2015. március 6-án minden érdeklődőt szeretettel várunk a soron következő, „IV. Nyitott kapuk a logopédián” rendezvényünkre!

Szabóné Vékony Andrea